

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS DIREKTIV

af 24. juli 1986

om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger

(86/378/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100 og 235,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til traktaten skal hver medlemsstat gennemføre princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde; ved løn forstås den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier;

selv om ligelønsprincippet finder direkte anvendelse på tilfælde af forskelsbehandling, der kan konstateres alene ud fra ligebehandlings- og ligelønskriteriet, kan der også være tilfælde, hvor gennemførelsen af dette princip forudsætter vedtagelse af supplerende foranstaltninger, der præciserer rækkevidden af dette princip;

i henhold til artikel 1, stk. 2, i Rådets direktiv 76/207/EØF af 9. februar 1976 om gennemførelse af prin-

cippet om ligebehandling af mænd og kvinder for så vidt angår adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår ⁽⁴⁾ skal Rådet med henblik på at sikre en gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling med hensyn til social sikring på forslag af Kommissionen vedtage nærmere bestemmelser særlig om indhold, udstrækning og gennemførelse af dette princip; Rådet har med henblik herpå vedtaget direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring ⁽⁵⁾;

i henhold til artikel 3, stk. 3, i direktiv 79/7/EØF skal Rådet med henblik på at sikre gennemførelsen af princippet om ligebehandling inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger på forslag af Kommissionen vedtage bestemmelser, der præciserer dette princip indhold og udstrækning samt reglerne for dets gennemførelse;

princippet om ligebehandling bør gennemføres inden for de erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger, som dækker de i artikel 3, stk. 1, i direktiv 79/7/EØF omhandlede risici, samt inden for de sikringsordninger, som for lønmodtagerne indebærer andre fordele i penge eller naturalier i henhold til traktaten;

gennemførelsen af princippet om ligebehandling er ikke til hinder for anvendelsen af bestemmelser til beskyttelse af kvinder i forbindelse med svangerskab og fødsel —

⁽¹⁾ EFT nr. C 134 af 21. 5. 1983, s. 7.

⁽²⁾ EFT nr. C 117 af 30. 4. 1984, s. 169.

⁽³⁾ EFT nr. C 35 af 9. 2. 1984, s. 7.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 39 af 14. 2. 1976, s. 40.

⁽⁵⁾ EFT nr. L 6 af 10. 1. 1979, s. 24.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Dette direktiv tager sigte på gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger, i det følgende benævnt »ligebehandlingsprincippet«.

Artikel 2

1. Ved erhvervstilknyttede sikringsordninger forstås ordninger, der ikke er omfattet af direktiv 79/7/EØF, og som har til formål at sikre lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende samlet inden for en virksomhed eller en gruppe af virksomheder, inden for en erhvervsgren eller inden for en faglig eller tværfaglig branche, ydelser, som skal supplere ydelserne fra de lovbestemte sociale sikringsordninger eller træde i stedet for disse, uanset om medlemskab af disse ordninger er obligatorisk eller ej.

2. Direktivet gælder ikke for:

- a) individuelle aftaler,
- b) ordninger, hvori kun én person deltager,
- c) lønmodtageres forsikringsaftaler, hvori arbejdsgiveren ikke er part,
- d) frivillige bestemmelser i erhvervstilknyttede sikringsordninger, som deltagerne tilbydes individuelt for at sikre dem:
 - supplerende ydelser,
 - valg af datoen, fra hvilken de normale ydelser skal løbe, eller valg mellem flere ydelser.

Artikel 3

Dette direktiv finder anvendelse på den erhvervsaktive del af befolkningen — herunder selvstændige erhvervsdrivende, arbejdstagere, der midlertidigt er uden arbejde på grund af sygdom, svangerskab og fødsel, ulykke eller ufri-villig arbejdsløshed, og personer, der søger arbejde — samt på pensionerede og invalide arbejdstagere.

Artikel 4

Dette direktiv finder anvendelse:

- a) på erhvervstilknyttede ordninger, der sikrer beskyttelse mod følgende risici:
 - sygdom,
 - invaliditet,
 - alderdom, også i tilfælde af førtidspensionering,
 - arbejdsulykker og erhvervsygdomme,
 - arbejdsløshed.
- b) på erhvervstilknyttede ordninger, som vedrører andre sociale natural- eller kontantydelse, herunder ydelser til efterladte og familiedydelser, såfremt disse ydelser

udbetales til lønmodtagere og derfor er ydelser, som disse modtager fra arbejdsgiveren som følge af arbejdsforholdet.

Artikel 5

1. Under betingelserne som fastsat i de efterfølgende bestemmelser indebærer princippet om ligebehandling, at der ikke må finde nogen forskelsbehandling sted på grundlag af køn, hverken direkte eller indirekte, blandt andet under henvisning til ægteskabelig eller familiemæssig stilling, især for så vidt angår:

- anvendelsesområdet for ordningerne samt betingelserne for adgang til disse,
- bidragspligten og beregningen af bidrag,
- beregningen af ydelserne, herunder ægtefælle- eller forsørgertillæg, og betingelserne for varigheden og bevarelsen af retten til ydelserne.

2. Princippet om ligebehandling er ikke til hinder for bestemmelser om beskyttelse af kvinder i forbindelse med svangerskab og fødsel.

Artikel 6

1. Blandt bestemmelser, der er i modstrid med princippet om ligebehandling, forstås sådanne bestemmelser, som direkte eller indirekte, blandt andet under henvisning til ægteskabelig eller familiemæssig stilling, er baseret på kønnet for så vidt angår fastsættelse af:

- a) de personer, der har ret til at deltage i en erhvervstilknyttet sikringsordning,
- b) hvorvidt deltagelse i en erhvervstilknyttet sikringsordning er tvungen eller frivillig,
- c) forskellige regler vedrørende alder ved indtrædelse i ordningen eller vedrørende krav om minimumsanciennitet i stillingen eller om en minimumsperiode for tilslutning til ordningen, for så vidt angår erhvervelse af ydelser,
- d) forskellige regler for tilbagebetaling af bidrag, med undtagelse af hvad der er fastsat i henhold til litra h) og i), når arbejdstageren forlader ordningen uden at have opfyldt betingelserne for at få udbetalt langtidsydelse med opsættende virkning;
- e) forskellige betingelser for tilkendelse af ydelserne eller udelukkelse af det ene af kønnene fra disse ydelser;
- f) forskellige aldersgrænser for pensionsret;
- g) regler, der suspenderer rettigheder eller adgangen til erhvervelse af rettigheder under lovbestemt eller overenskomstmæssig barselsorlov eller orlov af familiemæssige årsager, som betales af arbejdsgiveren;
- h) forskellige ydelsesniveauer undtagen i det omfang, det er nødvendigt som følge af aktuarmæssige faktorer, der er forskellige for de to køn i forbindelse med ydelser, som er bidragsdefinerede;

- i) forskellige bidragsniveauer for arbejdstagerne ;
forskellige bidragsniveauer for arbejdsgiverne i forbindelse med ydelser, som er bidragsdefinerede, medmindre der sker en tilnærmelse af beløbene for de pågældende ydelser ;
- j) forskellige normer eller normer, der kun gælder for det ene køn, med undtagelse af hvad der er fastsat i henhold til litra h) og i), for erhvervelse eller bevarelse af retten til at få udbetalt ydelser med opsættende virkning, når den pågældende forlader ordningen.

2. Når det overlades til ordningens administrative organer at træffe afgørelse om tilkendelse af ydelser i henhold til dette direktiv, skal de pågældende organer overholde ligebehandlingsprincippet.

Artikel 7

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til :

- a) at bestemmelser i kollektive overenskomster påbudt ved lov, i virksomheders interne reglementer eller i enhver anden aftale vedrørende erhvervstilknyttede sikringsordninger, der er i modstrid med ligebehandlingsprincippet, anses for ugyldige, kan erklæres ugyldige eller kan ændres ;
- b) at ordninger, der indeholder sådanne bestemmelser, ikke kan godkendes eller udvides ved administrative foranstaltninger.

Artikel 8

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at bestemmelser i erhvervstilknyttede sikringsordninger, der er i modstrid med ligebehandlingsprincippet, bliver taget op til revision senest den 1. januar 1993,

2. Dette direktiv er ikke til hinder for, at rettigheder og pligter, som vedrører en periode for medlemskab af en erhvervstilknyttet ordning, der ligger forud for revisionen af den pågældende ordning, fortsat er undergivet de bestemmelser i ordningen, som var gældende for den pågældende periode.

Artikel 9

Medlemsstaterne kan udsætte den obligatoriske gennemførelse af ligebehandlingsprincippet for så vidt angår :

- a) fastsættelse af pensionsalderen for ydelse af alders- og arbejdsophørspensioner samt de følger, som en sådan udsættelse måtte have for andre ydelser, efter eget valg :

- indtil den dato, på hvilken ligebehandlingen gennemføres i de lovbestemte ordninger,
— eller senest indtil ligebehandlingen indføres ved et direktiv ;

- b) efterladtepension, indtil ligebehandlingsprincippet ved et direktiv indføres i de lovbestemte sociale sikringsordninger om dette spørgsmål ;
- c) anvendelse af artikel 6, stk. 1, litra i), første afsnit, for at tage hensyn til forskellige aktuarmæssige faktorer, senest indtil udløbet af en frist på tretten år fra meddelelsen af dette direktiv.

Artikel 10

Medlemsstaterne indfører i deres nationale retsorden de nødvendige foranstaltninger til, at enhver person, der mener sig krænket ved, at princippet om ligebehandling tilsidesættes, kan gøre sine rettigheder gældende for domstolene efter eventuelt at have indbragt sagen for andre kompetente instanser.

Artikel 11

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at beskytte arbejdstagerne mod enhver afskedigelse, som måtte være en arbejdsgivers reaktion på en klage, der er fremsat på virksomhedsplan, eller på et søgsmål, der er indledt med det formål at udvirke, at princippet om ligebehandling overholdes.

Artikel 12

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest tre år efter meddelelsen (1) heraf. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne fremsender senest fem år efter meddelelsen af dette direktiv alle nødvendige oplysninger til Kommissionen, således at den kan udarbejde en rapport til Rådet om gennemførelsen af direktivet.

Artikel 13

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. juli 1986.

På Rådets vegne

A. CLARK

Formand

(1) Dette direktiv er meddelt medlemsstaterne den 30. juli 1986.